

ÎNCHEIERE

30 octombrie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Dumitru Mardari
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Maria Vasilașcu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria
Vasilașcu împotriva lui Grigorii Palii privind anularea contractului de activitate
comună, încasarea profitului ratat și a contravalorii automobilului,
împotriva deciziei din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 29 noiembrie 2018 Maria Vasilașcu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Grigorii Palii privind anularea contractului de activitate comună,
încasarea profitului ratat și a contravalorii automobilului.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 20 aprilie 2008 a semnat cu Grigorii Palii
un contract pe termen nelimitat de activitate comună, în cadrul căruia ambele părți
s-au angajat să vândă furaje mixte. Pîrîtul a avut un depozit și echipamente pentru
producerea de furaje, dar nu a avut transport pentru a face livrări clienților săi, așa
că dînsa i-a dat mașina de marca xxxx cu numărul de înmatriculare xxxxx Valoarea
automobilului la momentul respectiv era de 1500 dolari SUA.

A menționat că au convenit cu pârâtul că vor lucra împreună, adică 50% la 50%
și mașină în valoare de 1 500 dolari SUA era cotă de 50% pe care a introdus-o în
afacerea comună ca partea sa. În ceea ce privește pîrîtul a contribuit, de asemenea,
cu o cotă de 50% - un depozit și echipamente pentru producerea de furaje, al cărui
cost era de asemenea de 1500 de dolari SUA.

A susținut că pârâtul a acceptat mașina sa pentru a fi folosită în afacere. Această
mașină și pașaportul tehnic este și acum la pîrît, iar ca urmare a exploatării
prelungite, a fost adusă în stare total neadecvată de utilizare și nu mai poate fi
supusă recuperării. În urma activității comune, ea urma să primească profit, dar care
nu la primit, venitul ratat fiind în valoare de 1500 de dolari SUA. Având în vedere
că pârâtul nu dorește să-i returneze benevol 1500 dolari SUA pentru aducerea

mașinei sale în stare neadecvată de exploatare, iar mașina nu poate fi restaurată, reclamanta solicită încasarea contravalorii automobilului.

Prin hotărârea din 16 ianuarie 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Vasilașcu împotriva lui Grigorii Palii privind anularea contractului de activitate comună, încasarea profitului ratat și a contravalorii automobilului, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de către Maria Vasilașcu și s-a menținut hotărârea din 16 ianuarie 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că prima instanță a elucidat deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect normele materiale și a adoptat o hotărâre întemeiată și legală, cu respectarea normelor procedurale,

A menționat că nulitatea este sancțiunea care se aplică în cazul în care la încheierea actului juridic civil nu se respectă condițiile de valabilitate. Nulitatea este mijlocul prevăzut de lege pentru a asigura respectarea condițiilor de valabilitate a actului juridic. În măsura în care un act juridic concret nu respectă aceste condiții, el este lipsit de efectele sale prin intermediul nulității. Prin urmare, reclamanta nu a prezentat acte, înscrisuri care să dovedească faptul că sunt temeiuri de anulare a contractului.

A constatat că potrivit copiei certificatului de înmatriculare, automobilul de model xxxxx cu numărul de înmatriculare xxxxxx aparține cu drept de proprietate lui Vasciaev Andrei. Prin urmare, Maria Vasilașcu nu este îndreptățită de a încheia contractul sus-enunțat, precum și de a solicita contravaloarea automobilului xxxx cu numărul de înmatriculare xxxxxx, or aceasta nu este proprietarul bunului, iar alte probe cu privire la transmiterea dreptului de proprietate a automobilului sau transmiterea cârora înputerniciri în acest sens, nu au fost prezentate. Or, încheierea contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă nr. 919411, din 26 mai 1999, anexat la cererea de apel, nu demonstrează faptul că, apelanta Maria Vasilașcu este proprietara automobilului.

A considerat neîntemeiată solicitarea reclamantei cu privire la încasarea venitului în mărime de 1500 dolari SUA, or aceasta nu a prezentat instanței probe privind obținerea de careva venituri în urma încheierii contractului nr.1 din 20.04.2008 între Maria Vasilașcu și Grigore Palii.

La 13 august 2019 Maria Vasilașcu a declarat recurs prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii..

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 432 alin. (2), lit.a), alin. (4) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu hotărârile instanțelor inferioare și a indicat că dînsa are dreptul de a dispune și a folosi automobilul iar pîrîtul a cunoscut despre acest fapt.

A indicat că instanța de fond a respins cererea prin care a solicitat amânarea ședinței pentru a prezenta probe suplimentare care să confirme că are dreptul de a dispune de automobilul litigios.

A susținut că instanța de fond a adoptat o hotărâre ilegală, incorect a apreciat probele și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

A menționat că la Curtea de Apel Chișinău, cauza a fost examinată în absența sa, așa cum a fost plecată peste hotarele Republicii Moldova, astfel neavând posibilitatea de a da explicații.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 26 iulie 2019 (f.d.73). Astfel, recursul declarat la 13 august 2019 de către Maria Vasilașcu, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 10 octombrie 2019, Grigore palii a depus referință prin care a solicitat ca cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Maria Vasilașcu, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Maria Vasilașcu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor imputate instanțelor inferioare, o minimă argumentare a criticii în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în prezenta cauză sunt similare celor indicate în procesul judecării asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Maria Vasilașcu.

În conformitate cu art.art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Maria Vasilașcu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Dumitru Mardari

Victor Burduh